

**Hrvatska agencija za poštu i
elektroničke komunikacije
Jurišićeva 13
10 000 Zagreb**

Fax: +385 (0)1 4920 227

Zagreb, 28.05.2012. godine

**PREDMET: Javne konzultacije – mogući utjecaj sporazuma ACTA na tržište
elektroničkih komunikacija**

Poštovani,

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (HAKOM) otvorila je neformalne javne konzultacije na temu „Mogući utjecaj sporazuma ACTA na tržište elektroničkih komunikacija“, te pozvala operatore i sve ostale zainteresirane strane da iznesu svoja stajališta, primjedbe, prijedloge i komentare na predmetnu tematiku.

U priloženom dokumentu, HAKOM je postavio nekoliko određenih pitanja za javne konzultacije, a na koja pitanja u nastavku dostavljamo svoje komentare.

Mišljenja smo kako sporazum ACTA može negativno utjecati na potražnju za elektroničkim komunikacijskim uslugama što će se odraziti na daljnje investicije i time će se smanjiti inovacije i razvoj naprednih usluga, a sve na štetu potrošača. Naime, intelektualno vlasništvo koja se pokušava dodatno zaštititi sporazumom ACTA vrlo je širok i često vrlo neodređen pojam u i samoj legislativi, pa čak i onima koji imaju obvezu provoditi pravnu zaštitu. Navedeno nam govori da je kompleksnost intelektualnog vlasništva na takvoj razini da obični potrošač samostalno neće moći razlučiti čini li svojom akcijom nekakv prekršaj. U tom slučaju je sigurno kako će takva situacija kod potrošača izazvati strah od korištenja skoro svake elektroničke komunikacijske usluge jer niti u jednom trenutku potrošač neće moći biti siguran da npr. web stranica kojoj pristupa ne sadrži niti jednu informaciju koja se potencijalno može okarakterizirati kršenjem prava intelektualnog vlasništva.

Istovremeno, obveze prikupljanja i dostave podataka koje se određuju pružateljima usluge pristupa Internetu dovest će do znatnih nepovratnih troškova zbog zahvata koje će biti potrebno učiniti na sustavima kako bi se realizirali mehanizmi za ispunjenje navedenih obveza. Na ovaj način se neučinkovitost prilikom izrade tehnoloških mjera za zaštitu vlastitih prava (npr. sustavi enkripcije sadržaja na DVD-u i/ili upravljanje digitalnim pravima – DRM) pokušava riješiti tako da se operatora optereti dodatnim obvezama, te će u tom slučaju od strane potrošača operatori biti obilježeni negativnom stigmom jer će biti percipirani kao produžena ruka pravosuđa i kontrolori svega što potrošač čini prilikom korištenja operatorovih elek. komunikacijskih usluga. Tim će u očima potrošača operatori postati krivci za prestanak postojanja neutralnog interneta, a posljedično i ograničavanja javnog govora, okupljanja i djelovanja te provođenja cenzure, a tad će operatori biti ti koji narušavaju temeljna građanska prava.

Paradoks ovakve situacije leži u izbjegavanju učinkovitih tehnoloških mjera kojim se autori, izvođači ili producenti fonograma služe vezano za zaštitu vlastitih prava. Nesporno je da ako je moguće izbjeći

uĉinkovitu tehnološku mjeru, tada je jasno da ta mjera nije uĉinkovita! Znaĉi, rješenje se mora pronaći u inovaciji hardvera, softvera ili općenito drugih rješenja u digitalnom okruženju, a koje će dovesti do uĉinkovitih tehnoloških mjera, ali ne na naĉin da posrednici tj. operatori i pružatelji elek. komunikacijskih usluga budu sredstvo zaštite kroz narušavanje temeljnih građanskih prava.

Također, vrlo je izgledno kako bi ACTA mogla postati direktno odgovorna za narušavanje tržišnog natjecanja jer će implementacija obveza određenih pružateljima usluga pristupa Internetu biti manji udar na budžete velikih operatora, osobito operatora koji imaju vladajući poloŹaj na tržištu. Istovremeno, osim što ACTA moŹe utjecati na tržišno natjecanje postojećih operatora na tržištu, također podiŹe granicu za ulazak novih operatora i/ili pružatelja usluga odnosno moŹe dovesti do situacije u kojoj će se pojaviti smanjenje ili potpuno nestajanje malih start-up poduzetnika obzirom da će se isti teško odlučiti na investicije u razvoj usluga, hardvera i/ili softvera zbog potencijalnog straha od visokih financijskih kazni i kriviĉnog gonjenja zbog nenamjernog kršenja intelektualnog vlasništva.

Posebno se mora istaknuti da je Europski parlament već naglasio nekoliko problematiĉnih podruĉja Sporazuma u vlastitoj studiji o ACTA-i, ukljuĉujući ozbiljne zakonske nedostatke, navodeći da „je teško odrediti neke konkretne prednosti koje ACTA donosi građanima EU u odnosu na postojeći međunarodni pravni okvir“. Obzirom na navedeno ne postoji nikakvo jasno objašnjenje na koji naĉin bi potpisivanje sporazuma ACTA doprinijelo boljitku građana Republike Hrvatske, a postoje jasne naznake razliĉitih ozbiljnih negativnih utjecaja.

S poštovanjem,

Amis Telekom d.o.o.